

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

SECȚIA A PATRA

CAUZA VÖRÐUR ÓLAFSSON c. ISLANDEI (Cererea nr. 20161/06)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

27 aprilie 2010

DEFINITIVĂ

27/07/2010

Această hotărâre a devenit definitivă în modul stabilit de articolul 44 § 2 al Convenției. Ea poate fi subiect al revizuirii editoriale

În cauza Vörður Ólafsson contra Islandei,

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (Secția a Patra), întrunită într-o camera compusă din:

Dl. Nicolas Bratza, *Președinte*,

Dl. Giovanni Bonello,

Dl. David Thór Björgvinsson,

Dl. Ján Šikuta,

Dna. Päivi Hirvelä,

Dl. Ledi Bianku,

Dl. Nebojša Vučinić, *judcători*,

și Dl. Fatoş Araci, *Grefieră a Secției*,

Deliberând în ședință închisă la 24 martie 2009, 5 ianuarie 2010 și 30 martie 2010,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la ultima dată menționată:

INTRODUCERE

1. La originea cauzei se află cererea (nr. 20161/06) împotriva Republicii Islanda depusă la Curte în temeiul articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către cetățeanul Islandei, Dl. Vörður Ólafsson („reclamantul”), la data de 5 mai 2006.

2. Reclamantul a fost reprezentat de către Dl. T. Child și Dl. Einar Hálfðánarson, avocați din Londra și, respectiv, din Reykjavik. Guvernul Islandei („Guvernul”) a fost reprezentat de către Dna. Björg Thorarensen în calitate de Agent Guvernamental.

3. Reclamantul a pretins, în special, că impunerea prin lege a unei obligații de a plăti taxa de industrie Federației Industriilor din Islanda („FII”) a violat dreptul său la libera asociere garantat de articolul 11 al Convenției, interpretat în lumina articolelor 9 și 10 ale Convenției. Totodată, reclamantul a susținut că taxa de industrie a constituit un impozit separat, fiind impus unui grup restrâns de cetățeni suplimentar impozitelor ordinare, fiind astfel violat articolul 1 al Protocolului nr. 1. În final, reclamantul s-a plâns de faptul că este discriminat în drepturile sale, fiind astfel încălcat articolul 14 din Convenție combinat cu articolul 11 al Convenției și cu articolul 1 al Protocolului nr. 1.

4. Printr-o decizie din 2 decembrie 2008, Curtea a declarat cererea ca fiind admisibilă.

5. Audierea a avut loc în ședință publică la Palatul Drepturilor Omului, Strasbourg, la 24 martie 2009 (articolul 59 § 3 din Regulament).

În fața Curții s-au prezentat:

(a) *pentru Guvern*

Dna BJÖRG THORARENSEN, *Agent,*
Dl SKARPHEDINN THORISSON, Procurorul General, *Avocat,*
Dl GUNNAR NARFI GUNNARSSON, Expert Legal al Ministerului
Justiției și Afacerilor Eclesiastice,
Dna ELIN FLYGERING, Ambasador, Reprezentant Permanent al Islandei
la Consiliul Europei *Consilieri;*

(b) *pentru reclamant*

Dl T. CHILD, Avocat, *Avocat,*
Dl EINAR HÁLFDÁNARSON, Avocat la Curtea Supremă,
Dna C. MURRAY, avocat stagiar, *Consilieri.*

Curtea a audiat adresările Dnei. Björg Thorarensen, Dlui. Skarphedinn Thorisson, Dlui. Child și Dlui. Einar Hálfðánarson.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamantul, Dl. Vörður Ólafsson, este cetățean al Islandei născut în anul 1961 care locuiește în Reykjavík.

A. Taxa de industrie contestată

7. Reclamantul este maestru constructor și membru al Asociației Constructorilor Maeștri (în continuare „ACM”). În temeiul Legii nr. 134/1993 cu privire la taxa de industrie (în continuare „Legea 1993”), a fost obligat să plătească o taxă, așa numită „taxă de industrie” Federației Industriilor din Islanda (în continuare „FII”), o organizație a cărei membru reclamantul nu era și la care ACM nu era afiliată. Legea 1993 prevedea că trebuie să fie percepută o taxă de 0.08% pentru orice activitate industrială în Islanda, după cum este definită în acest act normativ. Definiția includea orice activități care corespundeau cu codurile numerice enumerate în Anexa Legii 1993. Întreprinderile din sectorul privat activitatea cărora nu cădeau sub incidența vreunui cod numeric nu aveau obligația de a achita taxa de industrie. Acesta a fost cazul, spre exemplu, al întreprinderilor din industria de producere a cărnii, a laptelui și peștelui. Activitatea altor întreprinderi care fac parte din industria alimentară și de băuturi a căzut sub incidența acestor coduri numerice. Întreprinderile de stat sau care au un statut special nu au fost subiecți ai acestei taxe (secțiunea 2). Veniturile provenite din taxa de industrie erau destinate transferului către FII, pentru a fi utilizate în

vederea promovării și dezvoltării industriei în Islanda (secțiunea 3). Trezoreria de Stat urma să primească 0.5% din plățile colectate pentru a acoperi costurile colectării acestei taxe (secțiunea 1).

8. Mai mult de 10,000 de persoane (persoane juridice și persoane private care muncesc pe cont propriu) au plătit taxa de industrie. FII deținea între 1,100 și 1,200 membri (întreprinderi și persoane private care muncesc pe cont propriu).

9. Guvernul a furnizat Ministerului Industriei copii ale Rapoartelor FII privind modul de distribuire a Taxei de industrie pentru anii 2000, 2003 și 2006.

10. În Raportul FII pentru anul 2003 (care datează din 4 iulie 2004) a fost menționat:

„Rapoartele Federației nu conțin informație referitoare la faptul dacă sunt finanțate careva cheltuieli de funcționare din fondurile cotizațiilor, veniturilor din capitalul taxei de industrie, deoarece o proporție considerabilă dintre acestea aduc beneficii companiilor industriale chiar dacă acestea sunt sau nu membre ale Federației. Ministerul Industriei nu a exprimat nici o rezervă cu privire la acest procedeu, și legislația cu privire la taxa de industrie nu impune alte cerințe.

Federația și Ministerul Industriei sunt de acord în privința solicitării unor informații mai detaliate cu privire la modul de plată a taxei de industrie, fapt efectuat în acest raport”.

11. În rubrica intitulată „plata Taxei de industrie în 2003 potrivit datelor contabile ale Federației”, Raportul a inclus un tabel care a arătat „veniturile și cheltuielile conform datelor contabile verificate ale Federației pentru anul 2003”. Într-o coloană separată din tabel a fost indicat procentajul fondurilor care își au proveniența din taxa de industrie relaționat la fiecare domeniu și sub-domeniu. Aceasta cuprinde următoarele domenii: „Profituri de funcționare” și „Cheltuieli de funcționare”. Totodată, a fost indicată „Repartizarea viitoare a plăților taxei de industrie conform datelor contabile”, și anume: (1) „Salarii și cheltuieli legate de aceasta”; (2) „Ședințe și conferințe”; (3) „Activități de promovare”; (4) „Publicații”; (5) „Sucursale și proiecte speciale”; și (6) „Cheltuieli generale și administrative”.

Pentru fiecare din aceste sub-capitole, Raportul conținea note explicative, care ofereau informație cu privire la regimul aplicabil membrilor FII prin comparație cu regimul aplicabil non-membrilor. Spre exemplu, conform sub-capitolului (1) a fost stabilit că 2.5 ani-persoane din 20 se refereau la lucrări de care puteau să beneficieze doar membrii.

Cu referire la sub-capitolul (3) a fost stabilit că activitățile FII au fost deschise pentru fiecare și că membrii FII au beneficiat de o reducere a taxei de participare. Conform sub-capitolului (5) a fost stabilit că o persoană care nu este membru FII poate accesa proiectul de management al calității, însă la un preț mai mare decât membrii FII.

12. Potrivit tabelului, în 2003 veniturile operaționale ale FII au constituit 315,800,000 coroane islandeze (ISK), dintre care ISK 197,359,000 au provenit din taxa de industrie transferate către FII de către Trezoreria de Stat; ISK 84,973,000 din cotizația de membru; și ISK 33,468,000 din alte venituri. În același an, cheltuielile operaționale au constituit ISK 289,654,000, dintre care ISK 234,617,000 (81%) au fost cheltuite pentru proiectele publice (cuprinzând ISK 197,359,000 care derivă din taxa de industrie și ISK 37,258,000 – provenite din cotizațiile de membru și alte venituri).

13. Guvernul a explicat că, îndeplinind rolul său și obiectivele în promovarea industriei Islandei conform articolului 3 din Legea 1993, FII a activat în special pentru a promova industria și pentru a cultiva imaginea acesteia, fiind alocate mari părți din fondul colectat prin taxa de industrie pentru pregătirea, expunere de opinii în numele comunității de business asupra proiectelor de lege și regulamente în domeniul mediului de afaceri, și pentru promovarea în cadrul autorităților publice a necesității de a restricționa achizițiile publice și de a se conforma unor reguli de licitație clare și transparente.

14. La momentul derulării faptelor, reclamantul a achitat următoarele sume cu titlu de taxă de industrie pentru anii indicați: pentru 2001 - ISK 23,023 (EUR 255); pentru 2002 - ISK 20,639 (EUR 229); pentru 2003 - ISK 12,567 (EUR 139); și pentru 2004 - ISK 5,946 (EUR 66).

B. Proceduri judiciare în vederea contestării taxei de industrie

15. În data de 8 noiembrie 2004 reclamantul a intentat acțiune împotriva statului la Judecătoria de circumscripție din Reykjavik, solicitând anularea obligațiunilor impuse lui pentru anii 2001 - 2004.

16. Prin decizia din 13 iulie 2005 Judecătoria de circumscripție a decis în favoarea Statului și a respins acțiunea reclamantului.

17. Reclamantul a atacat această decizie la Curtea Supremă a Islandei, argumentând, *inter alia*, că articolul 3 din Legea 1993 stabilește că toate persoanele fizice și companiile implicate în afaceri trebuie să achite cotizația pentru FII, indiferent dacă ei sunt membri sau nu. Reclamantul a considerat că, articolul 14 din Statutul Federației, care prevede cotizațiile de membru, reflectă clar natura acestora, și anume, că taxa de industrie plătită de membrii FII și transferată către FII, trebuie să fie dedusă din cotizația de membru. Astfel, prin prelevarea și colectarea taxei, calitatea de membru a FII a fost de fapt instituită ca obligatorie pentru alții, chiar dacă aceștia nu au beneficiat de nici un drept *vis-à-vis* de FII. În consecință, taxa de industrie constituie pur și simplu o cotizație pentru FII. Reclamantul a susținut că a fost membru al Asociația Maeștrilor Constructori, cărei a plătit cotizațiile sale, și pe care o consideră că îi reprezintă cel mai bine interesele, și nu a avut nici o dorință de a fi membru al FII. Ultima urmărea politici cu

care nu a fost de acord și care erau contrare intereselor sale. Cotizația obligatorie pentru FII a fost incompatibilă cu dreptul la libera asociere protejat de articolul 74 § 2 din Constituție și de articolul 11 din Convenție. Reclamantul a mai invocat suplimentar că, în temeiul Legii 1993, a fost taxat nejustificat, suplimentar altor taxe, și potrivit Legii, un grup limitat a fost taxat „în beneficiul altui grup limitat sau a unor drepturi restrânse ale altora”. În final, acesta a susținut că, impunerea obligației de a achita această taxa constituie o discriminare în sensul articolului 65 din Constituție, deoarece fiind dependentă de natura juridică a unei întreprinderi și de enumerarea codurilor numerice ale activităților, pe care se baza taxa, a fost arbitrară prin natura sa.

Statul a contestat argumentul reclamantului precum că taxa de industrie constituie cotizația de membru al FII. Acesta a afirmat că, conform Legii, taxa de industrie, a fost o taxa percepută de către stat pentru anumite grupuri de persoane fizice și juridice, conform standardelor generale aplicate, fără a fi solicitat ceva în schimb. Potrivit aceluiași act, decizia a fost luată pentru a transfera taxa către FII, pentru a fi utilizată întru promovarea și dezvoltarea industriei din Islanda. O astfel de alocație a veniturilor fiscale către o asociație stabilită de lege nu semnifică că cei care plătesc taxa respectivă au fost astfel obligați prin lege de a deveni membri ai acesteia. Taxa nu a fost stabilită pentru a fi utilizată în beneficiul doar al membrilor, ci în beneficiul întregii industrii și dezvoltării industriei din Islanda, sub supravegherea Ministerului Industriei. Orice reduceri din cotizațiile de membru erau decise unilateral de către FII, fără nici o legătură cu impunerea și colectarea taxei. Totodată, Statul a negat că Legea 1993 face o discriminare dintre persoanele care au fost în situația reclamantului și cele care au beneficiat de o scutire de taxă. A existat un acord rezonabil și obiectiv de a scuti întreprinderile publice de această taxă, și a fost normal ca regimurile aplicate companiilor cu capital public să fie diferite față de cele ale întreprinderilor private. Statul a susținut că, suportul public pentru industrie și dezvoltarea acesteia uneori prinde forma lansării unor activități industriale pe care alte persoane nu au fost capabile să le lanseze. În final, numărul întreprinderilor cu capital public a fost foarte mult redus în ultimii ani. Statul, de asemenea, a contestat afirmația că enumerarea activităților cu coduri care reglementează impozitarea a fost arbitrată.

18. Printr-o decizie din 20 decembrie 2005, Curtea Supremă, prin 4 voturi contre unuia, a respins cererea reclamantului și a menținut hotărârea Judecătoriei de circumscripție, statuând după cum urmează:

„După cum este menționat în hotărârea instanței de fond, Curtea Supremă a adoptat decizia din 17 decembrie 1998 în cazul nr. 166/1998, *Gunnar Pétursson v. Republica Islanda*, publicat la pagina 4406 din Raportul Anual al Curții. Reclamantul, în această cauză, a solicitat declararea ilegală a obligațiilor sale de a achita taxă Fondului de împrumut industrial și taxă de industrie pentru anii 1995 și 1996. Acesta s-a întemeiat pe argumente foarte similare cu cele invocate de reclamantul din prezenta cauză. Este acceptată părerea părâtului, conform căreia, cauza menționată anterior trebuie să fie

privită ca un precedent pentru prezenta cauză, în măsura în care problematica pusă în discuție de către reclamant în susținerea prezentei cereri, a fost soluționată în aceea cauză.

În cazul precedent, reclamantul, ca și în acest caz, a susținut că, ca rezultat al impunerii taxei de industrie plătite de el, care trebuia să fie transferată Federației Industriilor a Islandei, a fost obligat să fie membru al Federației. Curtea Supremă a menționat în hotărârea sa că, deși taxa a fost transferată Federației, aceasta a fost destinată utilizării pentru un anumit scop (a se vedea articolul 3 din Legea 1993), și nu a constituit o alocație pentru Federație. Utilizarea veniturilor a constituit subiectul controlului realizat de Ministerul Industriei. Curtea a acceptat că această obligație nu a implicat calitatea obligatorie de membru a Federației Industriilor Islandei contrar prevederilor Constituției și Convenției Europene. Este de asemenea notat că, chiar dacă Federația Industriilor din Islanda ar fi putut depăși limitele prevăzute în Lege, aceasta putea să nu aibă drept efect anularea taxei impuse reclamantului. Având în vedere cele expuse, precum și alte motive enunțate în decizia atacată, Curtea conchide că argumentele expuse de reclamant în vederea susținerii pretențiilor sale nu permit admiterea acțiunii. Luând în considerație că Federația Industriilor din Islanda este obligată să utilizeze veniturile din taxa de industrie pentru a promova industria din Islanda și dezvoltarea industrială, și prin urmare, în beneficiul activităților care sunt supuse taxării, Curtea nu poate recunoaște nici că Parlamentul și-a depășit împuternicirile sale.

Reclamantul susține că egalitatea nu a fost respectată, deoarece întreprinderile cu capital public pot fi exonerate de această taxă. Cu privire la acest argument, trebuie notat faptul că numeroși factori disting întreprinderile cu capital public de cele cu capital privat, și în multe domenii taxarea lor este guvernată de considerațiuni diferite, precum este de observat în legislația fiscală a Islandei. În pregătirea cauzei sale, reclamantul nu a efectuat o comparație a situației sale *vis-à-vis* de o întreprindere particulară cu capital de stat. Nu s-a stabilit că ar fi avut loc vreo discriminare între reclamant și părțile asupra cărora se aplică excepțiile prevăzute de Lege. În final, reclamantul și-a susținut cererea sa și pe argumentul, precum că, enumerarea prin codificare a activităților, care se impun cu taxă conform articolului 2(1) din Legea 1993, este arbitrară. Taxa este percepută pentru industrie, ulterior definită ca orice activitate care cade sub incidența codurilor numerice de activitate enumerate în clasificarea activităților de business din Islanda în Anexa Legii 1993, modificată prin Legea Nr. 81/1996. Industria, astfel definită, nu trebuie doar să includă industria de manufactură, dar și activități de producere și servicii, care includ industria de construcție. Acest text limitează astfel activitățile care trebuie incluse în termenul "industrie", în sensul Legii, spre deosebire de alte sectoare ale economiei, inclusiv, activități care s-au dezvoltat din domenii precum sunt agricultura sau pescuitul. O astfel de clasificare a activității economiei a fost recunoscută ca bază pentru alte forme de taxare decât taxa de industrie. Prin urmare, plângerea reclamantului nu poate fi admisă în baza pe argumentelor invocate".

19. Membrul Curții Supreme, Dl. Justice Ólafur Þorvaldsson, a statuat cu opinie separată care conține, *inter alia*, următoarele argumente:

"I

„Prima lege referitoare la taxa de industrie a fost Legea nr. 48/1975. În nota explicativă a acestui act normativ s-a menționat că acesta a fost înaintat în conformitate cu recomandarea FIL, Federația Națională a Meșteșugarilor, și Uniunii Societăților Cooperative Islandeze. Acestea oferă o expunere detaliată, care aparent a fost aprobată *verbatim* în nota explicativă. Aici se regăsește observația precum „...

poate fi notat că întreprinderile industriale și persoanele care muncesc pe cont propriu în industrie, colectează diferite cotizații pentru autoritățile publice, ambele de la angajații și consumatori săi. Acestea realizează colectarea taxei și sunt responsabile pentru sume de mii de milioane anual, în întregime fără remunerare. Se pare, prin urmare, a fi rezonabil că Statul trebuie să purceadă la colectarea, pentru organizarea acestor părți, a unei taxe care se ridică doar la o fracțiune mică din ce colectează pentru Stat. Această sursă de venit trebuie să creeze o bază financiară pentru o participare mult mai activă a federațiilor profesionale în cadrul industriei Islandei pentru modelarea viitorului dezvoltării industriale.” Legea conținea de asemenea o prevedere similară acelei din Legea care este în vigoare la moment, potrivit căreia Ministerul Industriei trebuie anual să primească un raport cu privire la modul de utilizare a veniturilor provenite din această taxă. În acest context, a fost menționat în nota explicativă că aceasta a fost „o prevedere prin care se asigură că autoritățile publice vor primi date rezonabile cu privire modul de utilizare a taxei de industrie”.

Legea nr. 48/1975 a fost modificată prin prezenta Lege nr. 134/1993. În nota explicativă a Legii a fost subliniat că, cei responsabili pentru plata taxei vor fi cei care au fost și în trecut, dar sistemul de referire la codul numeric al activității în corespundere cu clasificarea activităților de business a Biroului de Statistică a fost adoptat cu scopul de a înlătura „orice dubiu în legătură cu cine este responsabil de a achita această taxă”. A fost prevăzut, în continuare, că veniturile provenite din taxă trebuie transferate către FII în totalitate, în timp ce în conformitate cu Legea precedentă taxa era distribuită între Uniunea Societăților Cooperatiste din Islanda, Oficiul de vânzări a Industriei de Conserve, Federația Industriașilor din Islanda și Federația Națională a Meșteșugarilor. În același timp, standardul de bază de determinare a taxei a fost modificat, din moment ce taxa de business municipală, cu referire la care baza de taxare a fost anterior determinate, a fost anulată.

II

În conformitate cu Statutul său, FII este o federație de întreprinderi, a persoanelor care muncesc pe cont propriu, meserii și asociații ale meșterilor artizani, care împreună urmăresc scopuri comune ca cele prevăzute în articolul 2. Acest articol prevede scopul și rolul Federației în zece puncte, precum implicarea în promovarea industriei din Islanda în diferite moduri și susținerea membrilor în unul din modurile menționate acolo în detaliu. Conform documentului prezentat, asociația se implică de sine stătător în probleme politice, spre exemplu cu privire la calitatea de membru al Uniunii Europene al Islandei și taxarea în diferite domenii. În temeiul articolului 8, fiecare membru al Federației se bucură de drepturi de vot la ședințele sale proporțional taxei de membru achitate. În articolul 14 este prevăzut că taxele de membru sunt de maxim 0.15% din cifra de afaceri din ultimul an, însă consiliul de administrare al Federației poate decide colectarea unei taxe de membru mai mici. Prevederea menționează „părților care plătesc taxa de industrie, care este transferată Federației, trebuie să li se recunoască această parte, și să li se deducă când taxa de membru către Federație este calculată. Dacă taxa de industrie nu mai este percepută, această reținere trebuie să fie în mod automat anulată. Dreptul de vot a fiecărui membru trebuie să fie calculat din taxa de membru achitată de el. Managementul și luarea deciziilor în interiorul Federației, cum este în mod general în cadrul asociațiilor, ține de responsabilitatea consiliului de administrare și a directorului care asigură conducerea.

Actele prezentate de FII cu privire la perioada la care cererile reclamantului se referă nu conțin un fundament clar cu privire la modul de utilizare al taxei de industrie. Se pare, de asemenea, din comentariul Raportului Federației cu privire la utilizarea taxei pentru anul 2002 și 2003, că Federația nu ține rapoarte separate în care să se reflecte dacă anumite aspecte de funcționare ale Federației sunt finanțate din banii proveniți

din taxele de membru, venituri capital sau din taxa de industrie.” O declarație similară asupra acestui subiect este regăsită în Raportul Ministerului în ceea ce privește anul 2001, iar un raport pentru anul 2004 nu se află în dosarul cauzei. Rapoartele Federației pentru Minister sunt similare din an în an și în alte privințe. De fapt, materialele dosarului permit de a concluziona că o parte din taxă este utilizată pentru managementul general al Federației. Nu reiese din documentele prezentate în această cauză că Ministerul Industriei ar fi făcut vre-o observație cu privire la utilizarea taxei, iar, într-o scrisoare către Asociația Maeștrilor Constructori din 15 februarie 2002, privind plângerile legate de utilizarea taxei, se exprimă următoarea opinie: “După cum reiese clar din Legea cu privire la taxa de industrie, FII are o putere nelimitată de a decide în ce mod plata este alocată, iar Ministerul Industriei nu poate interveni atâta timp cât cadrul legal este respectat”. Din rapoartele Federației Industriilor din Islanda care au fost prezentate pentru perioadele la care această cauză se referă, se poate observa că, acest sistem a permis acordarea membrilor Federației care au plătit taxa de industrie a unei reduceri a taxei de membru egală cu mărimea acestei taxe. Drept exemplu, poate fi citat următorul comentariu din Raportul Federației pentru Ministerul Industriei pentru anul 2003: “ Poate fi subliniat că membrii care achită taxa de industrie o au dedusă integral din taxa de membru achitată Federației. Nu ar fi corect ca companiile din cadrul Federației care achită taxa de industrie să plătească mai mult pentru activitățile Federației decât companiile care sunt membre, dar care nu sunt achită taxă. Astfel, toate companiile membre ale Federației plătesc Federației în mod egal, indiferent dacă sunt responsabile pentru taxa de industrie sau nu. Pe de altă parte, alte companii, care sunt din exterior, plătesc doar taxa de industrie, contribuind astfel protecției generale a intereselor industriilor din Islanda”.

III

Libertatea de asociere este prevăzută în articolul 74 din Constituție. (...) Această dispoziție conține reguli mai detaliate cu privire la libertatea de asociere decât cele prevăzute direct în articolul 11 din Convenție. (...) Articolul 74 § 2 din Constituție prevede: „Nimeni nu poate fi obligat să fie membru al unei asociații. Calitatea de membru într-o asociație poate fi, totuși, obligatorie, conform prevederilor legii, dacă aceasta este necesar pentru a permite unei asociație de a-și îndeplini funcțiile sale în interesul public sau pentru apărarea drepturilor altora”.

Precum a fost notat anterior, scopul taxei de industrie este, conform Legii 1993, promovarea industriei în Islanda, dar este totodată expres prevăzut că, numai partea taxei care corespunde costului colectării sale trebuie transferat în Trezoreria de Stat. Restul este transferat către FII, pentru a fi utilizat conform deciziei Federației. Se pare, de asemenea, că o anumită parte din taxă este utilizată pentru activitățile generale ale Federației conform deciziei consiliului său de administrare. De asemenea, din prevederile Legii 1993 nu reiese că Ministerul Industriei este împuternicit în modul corespunzător să asigure că taxa este utilizată în modul prevăzut de Lege; în acest sens, Ministerul pur și simplu primește rapoarte de la Federație. Din aceste considerente prevederile Legii 1993 nu pot fi privite ca asigurând ca taxa va fi utilizată pentru activitățile cerute de Lege.

Plata taxei de membru într-o asociație este, general vorbind, o obligație primară a membrului unei asociații care cere o astfel de plată. Reclamantul este membru al Asociației Maeștrilor Constructori. Nici el, nici asociația sa nu sunt membri ai FII. Reclamantul nu este de acord cu obiectivele Federației din diferite domenii, considerând, precum a fost menționat în hotărârea atacată, că actele Federației sunt contrare intereselor sale, și mai mult ca atât, contrare intereselor multor altora din cadrul industriei care la fel plătesc taxa de industrie nefiind membri ai Federației. Cu toate acestea, în temeiul Legii 1993, reclamantul este obligat să plătească taxa, care,

cum a fost menționat anterior, este transferată la o asociație liberă cu scopul de a proteja interesele actorilor din industria din Islanda și cele ale membrilor săi, că aceste interese sunt evaluate la un moment dat conform unei decizii a directorului executiv și a consiliului de administrare, fără vre-o implicare semnificativă a autorităților publice.

Ținând cont de cele menționate anterior, precum și de lucrările preparatorii ale Legii 1993, și având în vedere utilizarea taxei, fără opunere din partea cuiva, pentru activitățile generale ale Federației, regimul prevăzut în Lege trebuie privit ca implicând, de fapt, o obligație din partea reclamantului de a participa semnificativ în activitățile Federației fără consimțământul său. Prevederile articolului 74 § 2 din Constituție referitoare la dreptul persoanelor de a rămâne în afara asociațiilor, trebuie să fie interpretată ca interzicând o obligație ca cea prevăzută de Legea 1993, dacă această obligație nu îndeplinește cerințele prevăzute în acest articol la paragraful al doilea. Federația Industriilor din Islanda nu este o asociație implicată în activități de tipul celor menționate acolo. Din acest considerent, cererea reclamantului privind anularea obligației impuse lui de a plăti taxa de industrie pentru perioada 2001 – 2004 trebuie să fie acceptată, și trebuie să fie dispusă achitarea reclamantului a cheltuielilor de judecată în fața Judecătoriei de circumscripție, precum și în fața Curții Supreme”.

II. DREPTUL INTERN PERTINENT

20. Articolul 74 §§ 1 și 2 al Constituției Islandei, prevede:

„Asociațiile pot fi formate fără o permisiune prealabilă pentru orice scop legal, incluzând asociații politice și sindicate. O asociație nu poate fi dizolvată printr-o decizie administrativă. Totuși, activitățile unei asociații care au scopuri ilicite pot fi interzise, cu intentarea promptă în instanța de judecată a unei acțiuni privind dizolvarea asociației.

Nimeni nu poate fi obligat să fie membru al unei asociații. Calitatea de membru poate totuși fi obligatorie, dacă legea prevede astfel, dacă este necesar de a permite unei asociații de a exercita funcțiile sale în interes public sau pentru a apăra drepturile altora.”

21. Prevederi relevante din Legea cu privire la taxa de industrie nr. 134/1993:

Articolul 1

„O taxă de 0.08%, taxa de industrie, trebuie să fie percepută de la toate ramurile industriale din Islanda prevăzute în articolul 2. Baza taxării trebuie să fie cifra de afaceri conform prevederilor articolul 11 din Legea cu privire la taxa pe valoare adăugată, plus orice altă cifra de afaceri scutită de taxa pe valoare adăugată în corespundere cu articolul 12 din Lege.

Impunerea și colectarea taxei de industrie trebuie să fie guvernate de prevederile Capitolelor VII-XIV din Legea cu privire la venituri și Legea cu privire la taxa pe valoarea netă în vigoare.

Trezoreria de Stat trebuie să primească 0.5% din taxa de industrie colectată în conformitate cu primul paragraf pentru a acoperi costurile colectării acestei taxe.

Taxa de industrie poate fi dedusă din veniturile din anul de activitate în baza cărora sunt formate.”

Articolul 2

„Orice activitate care cade sub incidența codului numeric corespunzător enumerat în Anexa prezentei Legi trebuie să fie inclus în termenul de industrie.

Întreprinderile proprietate exclusivă a statului, precum și cele în care statul deține o parte semnificativă din capital în virtutea legilor particulare, se exonerează de taxă, cu excepția faptului dacă nu există o prevedere contrară în acest sens.”

Articolul 3

“ Veniturile provenite din Taxa de industrie trebuie să fie transferate Federației Industriilor din Islanda. Veniturile trebuie să fie utilizate în vederea promovării industriei și dezvoltării industriale în Islanda. Federația trebuie să prezinte anual un raport Ministerului Industriei cu privire la modul de utilizare a acestor venituri.”

Articolul 7

“ Oficiul Auditorului General poate solicita dări de seamă de la instituții, asociații, fonduri și alte subiecte care primesc finanțare sau garanții din partea statului, și acestea sunt obligate să prezinte Oficiului Auditorului General materialele solicitate. Totodată, Oficiului Auditorului General trebuie să i se permită accesul și să i se acorde dreptul de a examina materialele sau rapoartele originale care sunt întocmite concomitent cu emiterea facturilor adresate statului sau instituțiilor statului, pentru lucrările sau serviciile care trebuie achitate, în întregime sau într-o măsură considerabilă, din contul Trezoreriei de Stat conform legii sau contractelor de muncă sau acordurilor bazate pe tarifele care au fost stabilite cu persoane individuale, companii sau instituții, cu scopul de a verifica conținutul facturilor și obligația de plată suportate de către Trezoreria de Stat. ...

În caz de litigiu privind dreptul Oficiului Auditorului General de a efectua examinările conform prezentei secțiuni, Oficiul Auditorului General poate sesiza instanța de circumscripție”.

III. LEGISLAȚIA ȘI PRACTICA INTERNAȚIONALĂ PERTINENTE**A. Poziția Comitetului European pentru Drepturile Sociale**

22. Comitetul a abordat cu diferite ocazii problema taxelor și cotizațiilor sindicale prin prisma articolului 5 al Cartei Sociale Europene, în special în următoarele acte:

Confederația Întreprinderilor Suedeze c. Suediei, Plângerea colectivă Nr. 12/2002, Decizia de fond din 15 mai 2003

„39. Comitetul observă, în primul rând că, taxele deduse din salariile muncitorilor în temeiul unui acord colectiv încheiat între SBWU și Federația suedeză a Construcției sunt, conform acordului colectiv, pentru serviciul de monitorizare a salariului. Comitetul consideră că sistemul de monitorizare al salariului poate, în dependență de tradițiile naționale, să fie în competența autorităților publice, sau, în baza permisiunii implicite sau explicite a legiuitorului, a asociațiilor profesionale sau sindicale. În ultimul caz, aceasta poate să solicite în mod legal plata unei taxe.

40. Prin urmare, Comitetul consideră că, plata unei taxe către sindicat pentru a finanța activitățile sale cu privire la monitorizarea salariului nu poate fi considerată ca

nejustificată. Comitetul mai consideră că aceasta nu poate fi privită ca o ingerință în libertatea muncitorului de a deveni membru al unui sindicat, deoarece plata taxei nu duce automat la obținerea calității de membru al SBWU și nici nu se cere muncitorilor să devină membri ai altor sindicate decât SBWU.

41. Totuși, Comitetul consideră că există dubii în privința utilizării reale a taxelor, și că, în speță, dacă au fost destinate finanțării altor activități decât monitorizarea salariului, aceste taxe, în temeiul celor expuse în paragraful 29, ar putea fi deduse, cel puțin în parte, cu încălcarea articolului 5.

42. În prezenta cauză, Comitetul nu este în poziția de a verifica utilizarea plăților, și în particular, de a verifica în ce măsură plățile sunt proporționale costului serviciilor prestate, și beneficiilor monitorizării salariului conferite lucrătorilor. Aceștia sunt factori decisivi în determinarea violării articolului 5 în raport cu paragrafele 39 și 40 sau 41. Comitetul consideră astfel că, le revine instanțelor naționale de a decide asupra acestei chestiuni în conformitate cu principiile Comitetului elaborate în această privință, după caz, în revine legiuitorului de a împuternici instanțele naționale să-și asume consecințele conformității cu Carta și legalității prevederilor în cauză.

43. Comitetul își rezervă dreptul de a supraveghea situația în practică prin procedul de raportare și dacă este cazul, prin procedul plângerilor colective ...”.

Concluzii 2002, Romania, p. 126

„... Conform raportului, de către sindicate se practică obligarea muncitorilor neafiliați în cadrul întreprinderii de a achita o taxă și a „întocmi o cerere sau o declarație” în vederea negocierii unui acord colectiv. Informația suplimentară primită de la Guvern la solicitarea Comitetului indică că, baza acestei practici este acordul colectiv național unic 2001-2002, în conformitate cu care, mărimea deducerii trebuie să fie nu mai mică de 0.3 % din salariu și nu mai mare decât mărimea cotizației plătite sindicatului. Comitetul observă că, în conformitate cu articolul 9 din Legea nr. 130/1996 cu privire la acordul colectiv de muncă, acordurile colective se aplică tuturor muncitorilor în întreprindere, indiferent de vechimea în câmpul muncii sau calitatea de membru de sindicat. În aceste circumstanțe, impunerea achitării taxei pentru muncitorii care nu sunt membri ai sindicatului constituie o practică de securitate sindicală contrară dreptului muncitorilor „de a se afilia sau de a nu se afilia la un sindicat.

Comitetul cere ca următorul raport să indice clar dacă, adițional achitării unei taxe către sindicat, persoanelor care nu sunt membri de sindicat li se impune, după cum raportul se pare că sugerează, să depună cerere de afiliere la sindicat ...”.

Concluzii 2004, Romania, pp. 454-55

„...Comitetul a concluzionat anterior că, situația din România nu a fost conformă cu articolul 5 din cauza obligației impuse muncitorilor neafiliați sindical de a plăti taxa sindicatului care a negociat acordului colectiv aplicabil, chiar dacă un astfel de acord era aplicabil de drept pentru toți muncitorii, indiferent dacă aceștia erau sau nu membri de sindicat (situația este descrisă în Concluzii 2002, p. 126).

Comitetul a reexaminat situația reieșind din explicațiile din raport și principiile expuse în plângerea nr. 12/2002 (*Confederația Suedeză a Întreprinderilor c. Suediei*, decizia de fond din 15 mai 2003, §§26-31). Urmează a fi notat mai întâi că, contribuția este încasată pentru finanțarea unei activități care este în beneficiul tuturor muncitorilor: negocierea contractului colectiv. În al doilea rând, conform acordului colectiv național unic pentru 2001-2002, pe care este bazată această practică, contribuția nu este obligatorie și nu este alocată pentru un sindicat. În ultimul rând, nu există vreo

prevvedere legală referitoare la afilierea automată la un sindicat. Prin urmare, Comitetul consideră că plata acestei sume nu poate prin ea însăși fi privită ca o încălcare a dreptului muncitorului de a se afilia sau nu la o organizație sindicală”.

Concluzii XVIII-1, Ungaria, p. 390

„... În concluziile sale precedente, Comitetul s-a interesat dacă deducerea automată a cotizațiilor din salariile tuturor muncitorilor, inclusiv a celor care nu sunt membri de sindicat, este interzisă conform legislației în vigoare. Raportul a demonstrat că, conform regulilor de deducere a cotizației pentru sindicat, acestea sunt plătite doar de către persoanele care sunt obligate de a plăti asemenea cotizații, ceea ce înseamnă că acestea trebuie să fie membri ai sindicatului.

Cotizațiile sindicale pot fi plătite în două modalități. Membrii de sindicat pot plăti taxa fie direct în contul sindicatului sau pot solicita de la angajatorul lor deducerea acestei taxe din salariile lor, caz în care angajatorul este obligat să se conformeze. În 2002, Parlamentul a adoptat cu suportul sindicatelor prevederi legislative care cer angajatorului să deducă și să transfere cotizațiile sindicale. Anterior, deducerile erau posibile numai cu acordul ambelor părți – al angajatorului și al salariatului. Comitetul consideră că procedura de reținere la sursă a cotizației sindicale din salariu poate să nu fie interzisă sau poate fi făcută obligatorie prin legea națională. Trebuie să fie prevăzută drept infracțiune efectuarea unei astfel de proceduri în scopuri ilegale, spre exemplu, asigurarea informației cu privire la calitatea de membru de sindicat. ... ”.

B. Standardele Organizației Internaționale a Muncii

23. Informația cu privire la dreptul muncitorilor și angajatorilor de a constitui sau de a adera la o organizație la alegerea lor poate fi găsită în Capitolul 5 din *Culegerea de decizii și principii* a Comitetului pentru Libertatea Sindicală al Consiliului de Administrație al Organizației Internaționale a Muncii (OIM).

Conform sub-capitolului “Sindicatul - unitate și pluralism”, este subliniat, *inter alia*, că, chiar dacă este în interesul muncitorilor și angajatorilor evitarea multiplicării numărului organizațiilor concurente, acest fapt nu este suficient pentru justificarea directă sau indirectă a imixtiunii statului (a se vedea *Culegerea de decizii și principii*, 2006, paragraful 319). Situația de monopol impusă de lege poate fi în contradicție cu principiile libertății de alegere a organizațiilor muncitorilor și angajatorilor (paragraful 320). Guvernul nu ar trebui nici să susțină, nici să obstrucționeze încercarea legală a unui sindicat de a înlătura o organizație existentă. Muncitorii trebuie să fie liberi de a alege asociația care, în opinia lor, va promova mai bine interesele lor profesionale fără ingerință din partea autorităților (paragraful 322). Impunerea unei obligații pentru toți muncitorii din categoria de referință de a plăti cotizația sindicală unui singur sindicat național, stabilirea căreia este permisă în dependență de ramura industriei și de circumscripție, nu va fi compatibilă cu principiul conform căruia muncitorii ar trebui să aibă dreptul de a adera la o organizație „la propria alegere”. (paragraf 325).

24. În sub-capitolul „Favoritismul sau discriminarea organizațiilor determinate”, este menționat, *inter alia* (aici sunt omise referințele după fiecare paragraf din *Culegere*):

„339. Având în vedere funcțiile limitate care, într-un caz, au fost permise prin lege unor categorii de sindicate, Comitetul a considerat că distincția făcută între sindicate prin legislația națională poate avea consecințe indirecte prin restrângerea libertății muncitorilor de a fi membri ai unei organizații la propria alegere. Raționamentele care au condus Comitetul de a adopta această poziție sunt următoarele. Ca regulă generală, când un guvern poate să acorde un avantaj unei anumite organizații sau să retragă un avantaj de la o organizație în favoarea alteia, există riscul, chiar dacă aceasta nu este intenția guvernului, că o organizație de sindicat va fi plasată într-o situație inechitabilă fiind avantajată sau dezavantajată față de altele, ceea ce poate constitui astfel un act de discriminare. Mai exact, poziționând o organizație în avantaj sau în dezavantaj în raport cu altele, guvernul poate atât direct, cât și indirect, să influențeze alegerea muncitorilor cu privire la organizația sindicală la care intenționează să adere, deoarece vor dori incontestabil să fie membri ai organizației care cel mai bine le va reprezenta interesele, chiar dacă preferințele lor primare îi vor determina să adere la o altă organizație din considerente profesionale, religioase, politice sau altele. Libertatea părților de a alege este un drept expres prevăzut în Convenția Nr. 87.

...

340. Acordând un tratament favorabil sau nefavorabil unei anumite organizații în coraport cu altele, guvernul poate să influențeze alegerea muncitorilor cu privire la organizația la care intenționează să adere. În plus, guvernul care în mod deliberat acționează în asemenea mod, violează principiul consfințit în Convenția Nr. 87, care prevede că autoritățile publice trebuie să se abțină de la orice imixtiune care ar putea aduce restricții drepturilor prevăzute în Convenție sau pot să împiedice exercitarea lor legală; mai indirect, s-ar viola de asemenea principiul conform căruia legea națională nu ar trebui să afecteze, nici să fie aplicată într-un mod care ar putea să afecteze garanțiile prevăzute în Convenție. Ar fi de dorit ca, dacă un guvern dorește să acorde anumite facilități organizațiilor sindicale, aceste organizații să se bucure de un tratament egal în acest sens.

...

341. Într-un caz în care era vorba de o relație de muncă strânsă între un sindicat și autoritățile din domeniul muncii sau alte autorități, Comitetul a subliniat importanța pe care o acordă rezoluției din 1952 cu privire la independența mișcării sindicale și a îndemnat guvernul să se abțină de la manifestarea favoritismului sau a discriminării față de o anumită organizație sindicală și a solicitat adoptarea unei atitudini neutre în relația sa cu toți muncitorii și angajatorii, astfel încât toți să fie plasați pe picior de egalitate.

...

342. Comitetul a examinat cu mai multe ocazii cazuri în care au fost făcute afirmații precum că, autoritățile publice, prin atitudinea lor, au favorizat sau au discriminat una sau mai multe organizații de sindicat :

(1) ...

(2) distribuirea inegală a subsidiilor între organizații

(3) ...

Discriminarea prin astfel de metode, sau prin altele, poate constitui o modalitate mai puțin oficială de a influența calitatea de membru de sindicat a muncitorilor. Este bineînțeles uneori dificil de a demonstra acest lucru. De fapt, cu toate acestea, rămâne că orice discriminare de acest gen pune în pericol dreptul muncitorilor prevăzut în Convenția nr. 87, articolul 2, de a constitui sau de a deveni membru al unei organizații la libera alegere.”

25. Capitolul 8 din *Culegere* conținea următoarele principii cu privire la finanțele publice și controlul sindicatelor (aici sunt omise referințele după fiecare paragraf în *Culegere*):

„466. Dreptul muncitorilor de a se constitui în organizații la propria alegere și dreptul acestor organizații de a elabora propriul statut și regulile interne și de a organiza propria administrare și activități, implică independență financiară. O asemenea independență presupune ca organizațiile de muncitori să nu fie finanțate printr-o cale care să permită autorităților publice de a se bucura de putere discreționară asupra acestora.

...

467. Cu referire la sistemele de finanțare ale mișcării sindicale care duc la dependența financiară a sindicatelor de o instituție publică, Comitetul a considerat că orice formă a controlului de stat este incompatibilă cu principiul libertății de asociere și trebuie să fie anulată dacă aceasta permite imixtiunea autorităților în gestionarea financiară a sindicatelor.

...

470. Un sistem în care muncitorii sunt obligați de a plăti cotizații unei organizații publice, care, la rândul său, finanțează organizații sindicale, constituie o amenințare gravă asupra independenței acestor organizații.

...

473. Chestiunile ce țin de finanțarea sindicatelor și organizațiilor angajatorilor, cu privire la propriile bugete și a celor care aparțin federațiilor și confederațiilor, trebuie să fie guvernate de regulile organizațiilor, federațiilor sau confederațiilor și astfel, prevederile constituționale sau legale care solicită astfel de contribuții sunt incompatibile cu principiile libertății de asociere”.

ÎN DREPT

I. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 11 AL CONVENȚIEI

26. Reclamantul susține că impunerea prin lege a unei obligații de a plăti taxa de industrie către FII a violat dreptul său la libertatea de asociere garantată de articolul 11 al Convenției, care, în părțile sale relevante prevede :

„1. Orice persoană are dreptul la libertate de întrunire pașnică și de asociere, inclusiv a constitui cu alții sindicate și de a se afilia la sindicate pentru apărarea intereselor sale.

2. Exercițarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât cele prevăzute de lege care, într-o societate democratică ... pentru protecția sănătății, a moralei ori a drepturilor și a libertăților altora. ...”

Totodată, reclamantul a invocat articolul 9 (libertatea de gândire, de conștiință și de religie) și articolul 10 (dreptul la libera exprimare) prevăzute de Convenție.

27. Guvernul a contestat existența violărilor pretinse.

28. Curtea consideră că această parte a cererii urmează a fi examinată sub unghiul articolului 11 din Convenție, interpretat în lumina articolelor 9 și 10.

A. Existența unei ingerințe asupra dreptului garantat de articolul 11

1. Observațiile părților

(a) Reclamantul

29. În opinia reclamantului, aspectul negativ al dreptului la libertatea de asociere trebuie să fie pe picior de egalitate cu aspectul pozitiv al acestui drept. Orice altă concluzie va fi lipsită de logică și va fi contrară principiului libertății de asociere. Astfel, Curtea a statuat corect că obligarea de a adera la un anumit sindicat și de a finanța activitățile acestuia sunt contrare aspectului negativ al dreptului la libertatea de asociere, „afectează esența libertății de asociere garantate de articolul 11” (*Young, James și Webster c. Marii Britanii*, 13 august 1981, § 55, seria A nr. 44, și *Sørensen și Rasmussen c. Danemarcei* [MC], nr. nr. 52562/99 și 52620/99, § 54, CEDO 2006-I).

30. Reclamantul contestă afirmația guvernului precum că, prezenta cauză implică o taxă și nu o cotizație de membru, și astfel, aspectul negativ al dreptului la libertatea de asociere nu a fost violat. Cu toate că Guvernul a recunoscut că taxa constituia o plată obligatorie în contul statului care urma a fi utilizată de către stat conform deciziilor luate în interesul public de către stat, acesta a omis să remarce că taxa de industrie nu a avea aceste caracteristici, ci a fost o plată către FII colectată din contul său de către stat. FII a fost aceea care a decis destinația acestor fonduri colectate în acest mod, fiind ghidată de propriile politici și viziuni fără a ține cont de viziunile reclamantului și ale altor persoane care au fost obligate prin lege să contribuie la finanțarea sa. Din motivele expuse în special în opinia separată a membrului Curții Supreme, reclamantul a fost obligat să fie membru al FII și/sau să se asocieze împreună cu alte persoane în cadrul FII. În ciuda caracterului obligatoriu al taxei de industrie și a faptului că impozitele membrilor FII puteau fi deduse din cotizațiile lor, FII și-a rezervat dreptul de a nega calitatea de membru a reclamantului și a altor persoane aflate în aceeași situație.

31. În continuare, reclamantul a invocat că obligațiunea contestată de a plăti taxa de industrie a afectat negativ exercitarea dreptului său pozitiv la libertatea de asociere. Articolul 11 § 1 protejează dreptul la libertatea de asociere cu alte persoane, inclusiv dreptul de a constitui și de a adera la o entitate colectivă sau asociație pentru urmărirea intereselor comune ale membrilor grupului. Impunere taxei de industrie reduce resursele reclamantului și ale altora de a constitui și de a finanța asociațiile care promovează interesele și viziunile acestora. Cel puțin, a avut loc o ingerință asupra dreptului pozitiv al reclamantului, și altora, de a se asocia în mod voluntar împreună cu alte persoane în scopul promovării intereselor și viziunilor comune. Astfel, reclamantul a făcut trimitere la paragrafele 339 - 342 din *Culegerea de decizii și principii* a Comitetului pentru libertatea sindicală al Consiliului de administrație al OIM (a se vedea paragrafele 23 și 24 menționate anterior). Orice discriminare de felul celor menționate în aceste paragrafe, inclusiv tratamentul favorabil sau defavorabil al unei anumite organizații în raport cu altele, ar periclita dreptul persoanei de a constitui sau de a adera la organizații sindicale la libera alegere.

32. În opinia reclamantului, este clar că FII, o asociație privată, a fost plasată într-o poziție mai avantajată față de alte organizații. Taxa de industrie este o taxă percepută pentru a susține activitățile FII. Nici AMC, nici altă organizație privată nu au fost beneficiari ai unei astfel de taxe.

33. Reclamantul susține că protecția libertății de gândire garantată de articolul 9 și a libertății de exprimare garantată de articolul 10 implică o libertate de alegere. Aceasta presupune că, persoana trebuie să beneficieze de dreptul de a alege pentru a decide dacă el/ea dorește sau nu să contribuie la cheltuielile suportate de alții în promovarea și apărarea viziunilor politice și să se unească sau nu cu cei ale căror viziuni nu le împărtășește, sau pentru scopuri pe care el/ea le dezaprobă. Astfel, obligarea unei persoane de a plăti cotizații unei asociații, în ciuda faptului că el/ea nu este de acord cu politicile, activitățile și viziunile acesteia, și de a contribui la cheltuielile suportate de această asociație cu scopul promovării și apărării acelor viziuni, violează drepturile persoanei consacrate în articolul 11.

(b) Guvernul

34. Guvernul pretinde că nu a fost impusă nici o restricție asupra dreptului reclamantului la asociere, garantată de articolul 11 al Convenției, fie vorba de dreptul său de a constitui sau de a adera la o organizație sindicală sau de dreptul său de a nu adera. Reclamantul nu a fost membru al FII și nu a fost forțat în nici un fel să devină membru. Reclamantul a fost doar o persoană din 10,000, într-o țară cu o populație de 300,000, care a fost subiectul taxei de industrie. Mărimea taxei de industrie este foarte mică, constituind 0.08% din cifra de afaceri. Aceasta nu este o cotizație de membru, ci o taxă impusă în scopuri concrete prevăzute în statut, în Legea

1993, și anume, de a promova industria și dezvoltarea industrială în Islanda. La fel ca alte taxe, cotizația este colectată de către stat. Conform legii, fondurile sunt distribuite către FII, care este obligată de a le utiliza în scopurile stabilite. Este necesar de a sublinia faptul că, chiar dacă FII este o organizație non-guvernamentală, acesteia i-a fost atribuit un rol clar și legitim – utilizarea taxei de industrie pentru beneficiul industriei în ansamblu, care include reclamantul în calitate sa de liber profesionist.

35. Deoarece FII activează anume în interesele membrilor săi, în activitatea acesteia s-a stabilit ținerea rapoartelor separate în privința modului de utilizare în interesele sale particulare a veniturilor provenite din taxa de industrie, pe de o parte, și pentru interesele comune generale ale întregului sector de industrie, pe de altă parte. Utilizarea de către FII a fondurilor provenite din taxa de industrie a făcut obiectul prevederilor legislative și controlului public efectiv. În acest caz, supravegherea a fost exercitată într-un mod perfect corespunzător cu cerințele de transparență *vis-à-vis* de persoanele care, la fel ca și reclamantul, plătesc cotizațiile către FII fără a fi membri ai acesteia sau afiliați în alt mod. În această privință, prezenta cauză diferă față de cauza *Evaldsson și alții c. Suediei* (nr. 75252/01, 13 februarie 2007). Faptul că FII a redus cuantumul cotizației pentru membrii săi care achită și taxa de industrie, nu are incidență asupra situației reclamantului. În calitate sa de organizație non-guvernamentală, FII a avut dreptul deplin de a decide asupra regimului aplicabil cotizațiilor de membru, și astfel, se bucură de protecția acordată de articolul 11 împotriva ingerințelor din partea statului.

36. Guvernul a subliniat că impunerea taxei de industrie a fost absolut diferită de situația descrisă de OIM în *Culegerea de decizii și principii*, în capitolul „Favoritismul sau discriminarea organizațiilor determinate” (a se vedea paragraful 24 citat mai sus). Veniturile fiscale care au fost transferate către FII nu pot privi ca fiind o formă de subvenție de stat alocată inegal unei asociații profesionale anumite, și nu altora. Din contra, ele au avut scopul de a acoperi costurile obligațiilor oficiale impuse FII pentru a promova industria din Islanda și dezvoltarea industrială. Motivul pentru care nici o altă asociație profesională nu a primit venituri din taxa de industrie a fost, că nici o altă asociație nu a avut astfel de drepturi. Astfel, nu poate fi vorba despre discriminare între FII și asociațiile de angajatori tradiționale în sensul expus de Comitetul OIM.

37. În opinia Guvernului, există o diferență fundamentală între situația din prezenta cauză și cea din hotărârile precedente ale Curții referitoare la aspectul negativ al libertății de asociere, și anume cauza *Young, James și Webster*, citată mai sus; *Sigurður A. Sigurjónsson v. Islanda* (30 iunie 1993, seria A nr. 264); și *Sørensen și Rasmussen*, citată mai sus. Spre deosebire de acele cauze, refuzul reclamantului de a plăti taxa de industrie nu ar fi dus la pierderea locului de muncă sau a surselor de existență, și nu ar fi avut nici o

incidență asupra acestor aspecte. Aici este vorba doar de o taxă, și nu de o cotizație de membru.

38. Neachitarea de către reclamant a taxei de industrie nu a avut careva consecințe personale din punct de vedere al legislației muncii sau penale și nu a fost impus să înceteze propria afacere conform regulilor speciale referitoare la perceperea taxei pe valoare adăugată. Orice restanță ar fi fost subiectul unei măsuri ordinare de colectare aplicate de către autoritățile fiscale, mai exact recuperarea și sechestrul asupra bunurilor reclamantului (Legea cu privire la măsurile de constrângere, Nr. 90/1989) și vinderea forțată a bunurilor în cadrul licitației (Legea Nr. 90/1991). Astfel, unica consecință, dacă reclamantul refuza să achite taxa de industrie, poate fi presiunea financiară de același tip ca cea aplicată taxelor ordinare. În orice caz, taxa percepută din activitățile reclamantului a fost foarte mică (0.08%), constituind echivalentul a numai EUR 66 pentru întregul an 2004. O sumă atât de mică nu poate constitui o povară financiară pentru reclamant, lucru care face distincția prezentei cauze de cauza *Evaldsson și alții* (citată anterior).

39. Guvernul a contestat în continuare observațiile reclamantului cu referire la articolul 9 și 10 din Convenție. FII nu are obiective politice legate de funcționarea sau strategiile vreunui partid politic. Acesta nu a declarat niciodată susținere vreunui partid politic anumit și nu s-a afiliat la vre-un partid politic, spre exemplu, prin finanțare, în mod direct sau indirect. Astfel, Guvernul respinge ferm argumentele neîntemeiate ale reclamantului precum că FII s-ar fi implicat în activități politice. FII inevitabil a participat, uneori, la discuții publice în care accentul era pus pe interesele industriei și metodele de asigurare a unui mediu funcțional potrivit pentru sector. Dar aceste activități nu aveau tangențe cu partidul sau partidele politice care ar fi fost cândva la putere. Și în această privință situația reclamantului diferă de cea a reclamantilor din cauzele *Young, James și Webster* și *Sørensen și Rasmussen*, unde în mod deschis au fost declarate alianțele dintre sindicate la care reclamantii au fost obligați să adere și anumite partide politice.

40. Circumstanțele cauzei reclamantului nu sunt comparabile nici cu cele din cauza *Chassagnou și alții c. Franței* ([MC], nr. 25088/94, 28331/95 și 28443/95, CEDO 1999-III). Fiind cel mai mare forum pentru întregul sector al industriei în Islanda, FII a evaluat și a exprimat opinia cu privire la modul în care Uniunea Europeană a servit pe larg interesele industriei și cum industria în Statele Membre ale Uniunii Europene a asigurat anumite condiții de funcționare în comparație cu situația din Islanda. Totuși, aceasta nu a implicat adoptarea unor viziuni sau convingeri politice anumite cu care reclamantul consideră că a fost asociat contrar voinței sale. FII este reprezentantul unui grup extrem de larg și divers de întreprinderi și angajatori care fac parte dintr-o varietate mare de ramuri ale industriei, în care unica politică este de a munci în interesul industriei, și nu de a susține

viziunile vreunui partid/partide politic(e) anumit(e) sau să participe la activitate politică.

41. În contextual celor menționate mai sus, Guvernul a susținut că, cauza reclamantului nu implică nici o formă de constrângere care ar afecta substanța dreptului garantat de articolul 11. Totodată, nici din jurisprudența Curții nu reiese că aspectul negativ al libertății de asociere trebuie să fie pus pe picior de egalitate cu aspectul pozitiv.

42. În ceea ce privește faptul dacă obligația de a plăti taxa menționată ar fi avut vre-un efect asupra libertății pozitive de asociere a reclamantului, trebuie de notat că aceasta nu afectează dreptul de a se asocia la un sindicat sau la o asociație la alegerea sa. AMC, a cărui membru este reclamantul, nu a fost vizată de acordurile colective negociate de către Confederația Angajatorilor din Islanda, la care FII este afiliată. Astfel, libertatea de negociere a reclamantului nu a fost amenințată. Fără nici o imixtiune, AMC a fost în stare să acționeze pentru protejarea intereselor speciale ale membrilor săi și asupra cotizației de membru achitată de către aceștia în aceste scopuri. Afirmația reclamantului precum că, activitățile FII sunt contrare intereselor sale personale sau convingerilor, este nefondată. Ambele, atât AMC, cât și FII, sunt asociații ale angajatorilor și reclamantul nu a menționat nici un interes al său care ar fi contrar celor ale FII în acest sens. Ba din contra, interesele companiilor de construcție, ca și cele ale altor companii din industrie, coincid totalmente cu cele promovate de către FII. Reclamantul însuși beneficiază de activitățile FII de promovare a industriei din Islanda.

43. În timp ce FII participă la discuții publice cu privire la condițiile de funcționare ale industriei din Islanda, inclusiv referitoare la faptul dacă calitatea de membru a Islandei în Uniunea Europeană ar fi un avantaj, reclamantul rămâne liber de a nu împărtăși opiniile FII și de a adopta propria poziție, precum a procedat AMC.

44. Ținând cont de cele expuse, Guvernul solicită Curții să constate că nu a avut loc ingerință în dreptul reclamantului protejat de articolul 11 al Convenției.

2. *Aprecierea Curții*

45. Curtea reamintește că dreptul de a fonda sau de a adera la sindicat constituie un aspect particular al libertății de asociere și că noțiunea de libertate presupune o oarecare libertate în alegerea exercitării acesteia (a se vedea *Young, James și Webster*, citat anterior, § 52). În consecință, articolul 11 al Convenției trebuie de asemenea văzut ca cuprinzând un drept negativ de asociere, sau cu alte cuvinte, un drept de a nu fi forțat de a adera la o asociație (a se vedea *Sigurður A. Sigurjónsson*, citat anterior, § 35). Deși obligația de a adera la un sindicat anumit poate să nu fie întotdeauna contrară Convenției, o formă a unei asemenea obligații în circumstanțele cauzei, afectează substanța libertății de asociere garantate de articolul 11 și

va constitui o ingerință în această libertate (a se vedea *Gustafsson c. Suediei*, 25 aprilie 1996, § 45, *Culegere de Hotărâri și Decizii* 1996-II; și *Young, James și Webster*, § 55; *Sigurður A. Sigurjónsson*, § 36; și *Sørensen și Rasmussen*, § 54; toate citate anterior).

46. În plus, trebuie să se ia în considerație în acest context faptul că protejarea opiniei personale garantată de articolele 9 și 10 ale Convenției este unul dintre obiectivele garanției libertății de asociere, și că o astfel de protecție poate fi asigurată efectiv doar prin garantarea atât a libertății de asociere pozitive, cât și a celei negative (a se vedea *Chassagnou și alții*, § 103; *Young, James și Webster*, § 57; *Sigurður A. Sigurjónsson*, § 37; și *Sørensen și Rasmussen*, § 54, toate citate anterior). Astfel, noțiunea de autonomie personală este un principiu important care stă la baza interpretării garanțiilor Convenției. Această noțiune trebuie totodată analizată ca fiind un corolar esențial al libertății de alegere a persoanei, prevăzută în articolul 11, și ca fiind o confirmare a importanței aspectului negativ al acestei dispoziții (a se vedea *Sørensen și Rasmussen*, *ibid.*).

47. În speță, reclamantul, un angajator din cadrul sectorului de construcții care este membru al AMC, a fost obligat prin Legea 1993 de a plăti taxa de industrie către FII, a cărui membru el nu a fost și la care AMC nu a fost afiliată. Prima chestiune care urmează a fi stabilită este dacă, precum a fost susținut de către reclamant, dar contestată de către Guvern, această obligație poate fi calificată ca fiind o afiliere forțată care afectează aspectul negativ al libertății sale de asociere, și anume, libertatea sa de a nu adera la o organizație profesională împotriva voinței sale, precum este interpretat în jurisprudența Curții.

48. Curtea observă că, circumstanțele prezentei cauze diferă de cele din cauzele examinate anterior prin faptul că nici reclamantul, nici AMC, a cărui membru este, nu au fost obligați “să adere” la FII, în sensul de a deveni membrii Federației. Totuși, deși obligația impusă reclamantului nu a implicat calitate de membru oficială, aceasta a avut o trăsătură comună importantă cu obligația de a adera la o asociație, și anume, prin a contribui financiar pentru fondurile FII (a se vedea *Sørensen și Rasmussen*, citate anterior, § 63). Această trăsătură comună este consolidată de faptul că membrii FII care achitau taxa de industrie beneficiau de o reducere a cotizației lor de membru egală cu cuantumul taxei respective.

49. Este adevărat că, spre deosebire de cotizația de membru al unei asociații, taxa de industrie nu era achitată direct către FII, ci indirect prin intermediul Trezoreriei de Stat care, după deducerile costurilor de colectare, transfera sumele primite către FII, unde aceste sume erau înregistrate separat de cotizațiile de membru. Deși taxa de industrie poate în acest caz să fie privită ca având caracteristicile taxelor comune, este totuși o categorie specială, fiind percepută pentru un grup de persoane restrâns și alocată unei asociații private pentru a fi utilizată de către asociație fără o implicare sau control semnificativ din partea autorităților publice.

50. De asemenea, este adevărat, după cum a fost subliniat de către Guvern, că suma anuală pe care reclamantul trebuie să o achite, calculată conform cifrei sale de afaceri la rata legală de 0.08%, a fost relativ modestă, și că orice omisiune din partea sa de a plăti cotizația poate avea drept efect aplicarea doar a unor sancțiuni de natură civilă sau administrativă, incluzând recuperarea oricăror sume datorate prin sechestrarea sau vinderea bunurilor reclamantului. În acest sens, gradul de obligativitate la care a fost supus reclamantul trebuie să fie considerat ca fiind mai mic decât în alte cauze examinate de către Curte, în care refuzul reclamantului de a se afilia la un sindicat a avut drept efect pierderea locului de muncă sau a licenței de exercitare a profesiei și, în consecință, a surselor de existență (a se vedea, spre exemplu, *Young, James și Webster*, menționat anterior, § 55; *Sigurður A. Sigurjónsson*, citat anterior §§ 36-37). În același timp, Curtea observă că, consecințele mai puțin grave care survin în urma refuzului de a se conforma cu cerința de a adera la un sindicat, au fost considerate capabile în mod similar de a afecta substanța libertății de alegere și autonomia personală inerentă dreptului la libertatea de asociere protejată de articolul 11 al Convenției (a se vedea, spre exemplu, *Sørensen și Rasmussen*, citate anterior, § 61).

51. Este cert faptul că, în prezenta cauză, reclamantul a fost obligat prin lege să susțină financiar o asociație privată care nu a fost aleasă de el. De asemenea, aceasta era o organizație care promova politici – mai exact aderarea la Uniunea Europeană – pe care reclamantul o consideră contrară viziunilor sale politice și intereselor sale. Plângerea sa formulată sub unghiul articolului 11 ar trebui să fie examinată în lumina articolului 9 și 10, protecția opiniei personale fiind de asemenea una dintre finalitățile libertății de asociere garantate de articolul 11 (a se vedea *Sørensen și Rasmussen*, citată anterior; *Sigurður A. Sigurjónsson*, citată anterior, § 37; și *Young, James și Webster*, citată anterior, § 57).

52. Curtea notează în continuare că, deși cotizațiile anuale în cauză pot fi considerate ca fiind modeste din punct de vedere individual, caracterul sistematic, extensiv și continuu al regimului taxei de industrie are un impact considerabil. Implicând nu mai mult de 10,000 entități care plătesc cotizații către o organizație care nu are mai mult de 1,100 de membri și care asigură cea mai mare parte din fondurile sale (a se vedea paragraful 12 anterior), acest regim constă în prelevarea pe scară largă a finanțelor către o organizație beneficiară - FII. Nici o altă organizație, incluzând AMC, a cărui membru este reclamantul, nu a primit fonduri care să provină din taxa de industrie. Spre deosebire de membrii FII, membrii altor organizații, precum este reclamantul, nu beneficiază de reducerea cotizației de membru pe care o achită organizațiilor lor din sumele pe care trebuie să le plătească cu titlu de taxă de industrie. În ciuda argumentului adus de către Guvern, precum că fondurile au fost utilizate pentru promovarea și dezvoltarea industriei în ansamblu în Islanda, nu există nici un dubiu că FII și membrii săi au fost

tratați mult mai favorabil decât, spre exemplu AMC și membrii acesteia, inclusiv reclamantul.

53. În această privință, Curtea a luat în considerație concluziile de rigoare ale Comitetului european pentru drepturile sociale (cu privire la articolul 5 din Carta Socială Europeană) și ale Comitetului pentru Libertatea de Asociere al Consiliului de Administrare al OIM (cu privire la Convenția nr. 87 cu privire la libertatea sindicală și apărarea dreptului sindical), din care reiese că impunerea unei persoane care nu este membru al unei asociații a unei obligații de a plăti taxe către aceasta, și măsurile Guvernului de a favoriza sau discrimina sindicatul, pot să fie considerate în anumite circumstanțe ca fiind incompatibile cu dreptul de a constitui sau dreptul de a adera la o organizație sindicală la propria alegere (a se vedea paragrafele 22 - 24 menționate mai sus).

54. În fine, Curtea conchide că obligația impusă de lege reclamantului de a plăti taxa de industrie afectează libertatea sa de alegere în ceea ce privește protecția intereselor sale profesionale în calitate sa de membru de sindicat și constituie o încălcare a dreptului reclamantului la libertatea de asociere protejat de paragraful 1 al articolului 11.

B. Daca ingerința a fost justificată prin prisma paragrafului 2 al articolului 11

1. Argumentele părților

(a) Reclamantul

55. Reclamantul recunoaște că obligația de a plăti taxa de industrie a fost „prevăzută de lege”, însă contestă argumentul Guvernului precum că ingerința asupra dreptului reclamantului la libertatea de asociere urmărește un scop legitim.

56. De asemenea, impunerea taxei de industrie unor persoane care nu sunt membri, precum este reclamantul, nu ar putea fi considerată ca fiind necesară în sensul paragrafului 2 al articolului 11 al Convenției, articol care trebuie interpretat în lumina articolelor 9 și 10. Violarea dreptului său (negativ) la libertatea de asociere, libertatea de gândire și libertatea de exprimare, prin impunerea lui să devină membru al FII și/sau să se asocieze cu alții în cadrul FII prin achitarea taxei către FII, nu a constituit o necesitate imperioasă sau proporțională. Aceste contribuții au fost utilizate în parte de către FII în scopul promovării viziunilor politice care erau contrare viziunilor reclamantului și a altor persoane în aceeași situație ca acesta, care au fost obligate să participe semnificativ la activitățile FII prin achitarea acestei taxe obligatorii către FII, pe care reclamantul o consideră (la fel ca alții) contrară intereselor sale și intereselor naționale. Autoritățile din Islanda nu pot demonstra că nu au fost alte căi de a promova interesele industriei din Islanda, precum cele reprezentate de către FII, altele decât de

a cere de la el (și alții) să plătească taxa și astfel să contribuie la cheltuielile suportate de către FII în procesul de promovare și promulgare a viziunilor cu care reclamantul (și alții) nu este de acord. În această ordine de idei, reclamantul invocă decizia Curții *Evaldsson și Alții* (citată anterior).

57. Reclamantul a subliniat în continuare că deciziile FII cu privire la modalitatea de gestionare a fondurilor provenite din taxa de industrie au fost luate fără implicarea vreunei autorități publice. Precum a afirmat Guvernul în scrisoarea sa din 15 Februarie 2000 (citată în partea a II-a a opiniei separate a membrului Curții Supreme - a se vedea paragraful 19 citat mai sus), a fost la discreția totală a FII modalitatea de gestionare a taxei de industrie, Ministerul Industriei neputând interveni.

58. Mai mult ca atât, este indiscutabil că FII s-a implicat în activități politice, cum ar fi militarea pentru aderarea Islandei la Uniune Europeană.

59. Nu poate fi acceptată nici poziția Guvernului conform căreia statul este acela care a obligat reclamantul la plata taxei de industrie, și nu FII. Dimpotrivă, acest fapt confirmă poziția reclamantului referitoare la faptul că taxa de industrie a fost impusă și colectată de către stat, fiind obligatorie și fiind transferată apoi către FII, care a gestionat fondurile fără o supraveghere din partea autorităților publice.

60. Contrar celor susținute de Guvern, taxa de industrie nu a fost colectată în interesul public general, ci în interesul asociației private FII.

61. Hotărârea Curții *Evaldsson și Alții* (citată anterior) la care a făcut trimitere Guvernul mai mult susține poziția reclamantului. Întrucât taxa contestată în cauza *Evaldsson și Alții* a fost impusă în temeiul unui acord colectiv de muncă, obligația discutată în prezentul caz a fost impusă prin lege, astfel poziția adoptată de Curte în cauza precedentă cu atât mai mult se aplică în prezenta cauză. În plus, într-o măsură similară situației în cauza *Evaldsson și Alții*, în prezenta cauză a avut loc o lipsă de informație și transparență în privința monitorizării activităților și a modului cum au fost gestionate fondurile de către FII.

62. Totodată, la fel ca în cazul precedent, reclamantul a trebuit să plătească taxele împotriva voinței sale unei organizații cu o agenda politică pe care acesta nu o susține. Totuși, spre deosebire de reclamații din cauza precedentă, reclamantului nu i-au fost restituite taxele plătite.

63. În lumina celor menționate mai sus, reclamantul conchide că de către autoritățile din Islanda nu a fost asigurat un „just echilibru” între interesele aflate în joc.

(b) Guvernul

64. În cazul în care Curtea, în ciuda argumentelor menționate mai sus, ar trebuie să constate că a avut loc o ingerință în dreptul reclamantului la libertatea de asociere protejată de paragraful 1 al articolului 11, Guvernul susține că această ingerință corespunde tuturor cerințelor prevăzute în paragraful 2. Taxa de industrie a fost clar prevăzută de lege și a urmărit un

scop legitim de „protecție a drepturilor și libertăților altora”. În același timp, trebuie de subliniat că, servind scopului de promovare a unuia dintre cele mai importante sectoare din economia Islandei, taxa de industrie servește intereselor publice.

65. Cât privește necesitatea ingerinței, Guvernul menționează că Parlamentul a considerat că obiectivul de promovare a industriei din Islanda poate fi mai bine atins prin încredințarea acestui rol FII, subiect al supravegherii de stat instituit prin lege, și prin alocarea fondurilor provenite din taxa de industrie acestei organizații unice, decât dispersarea acestora între multe organizații mici. FII constituie o federație care cuprinde o varietate largă de întreprinderi, particulari și asociații care provin din diferite ramuri ale industriei, cu scopul de a colabora cu Guvernul pentru realizarea acestui obiectiv. FII apără interesele tuturor tipurilor de industrie, atât în Islanda cât și în afară, exercitând influență asupra politicilor Guvernului și instituțiilor financiare, instituțiilor de stat și ale altor actori implicați în operațiunile industriale. Aceasta are scopul de a asigura ca, companiile din Islanda să aibă un mediu care să le permită să fie competitive pe piețele interne și internaționale, fără obstacole și într-un mod profitabil.

66. Având în vedere diferitele argumente expuse anterior precum că nu a avut loc nici o ingerință în dreptul reclamantului la libertatea de asociere (a se vedea paragrafele 34 - 44 menționate mai sus), Guvernul a menționat că, în orice caz, taxa de industrie nu a constituit o imixtiune disproporționată asupra acestui drept. Taxa de industrie nu constituie nicidecum o povară grea pentru reclamantul, reprezentând doar o mică parte (0.08%) din cifra sa de afaceri. Astfel, prezenta cauză diferă față de cauza *Evaldsson și Alții* (citată mai sus).

67. În temeiul articolului 3 din Legea cu privire la taxa de industrie, Parlamentul a împuternicit executivul să verifice dacă fondurile vor fi utilizate în interesul public conform prevederilor din Lege și în beneficiul sectorului industrial în ansamblu. Aceasta a fost făcut într-o manieră total transparentă, astfel, și în acest sens, prezenta cauză este diferită față de cauza *Evaldsson și Alții* (citată anterior). Mai mult ca atât, de vreme ce veniturile discutate sunt fonduri publice, oficiul auditorului general are competența de a investiga operațiunile și conturile FII.

68. Guvernul a mai susținut că, în decizia sa din data de 15 mai 2003 în cauza *Confederația Suedeză a Întreprinderilor c. Suediei* cu privire la taxele deduse din salariile muncitorilor care nu erau membri ai sindicatului în cauză, Comitetul European pentru Drepturile Sociale a interpretat articolul 5 din Carta Socială Europeană într-un mod ce ar servi susținerii poziției doar a Guvernului în prezenta cauză. Pentru prezenta cauză pot fi deduse din acea cauză patru puncte de o semnificație specială. În primul rând, o taxă poate fi impusă prin lege sau chiar printr-un acord colectiv când are scopul de a servi intereselor substanțiale ale tuturor lucrătorilor meseriei în cauză. În al

doilea rând, și foarte important, plata taxei unei anumite asociații nu presupune obținerea automată a calității de membru. În al treilea rând, sumele provenite din colectarea taxelor trebuie să fie utilizate în scopurile prestabilite. În al patrulea rând, mărimea acestor plăți nu trebuie fie disproporționată serviciilor prestate de către asociație. Toate condițiile prezente în cauza *Confederației Suedeze a Întreprinderilor* au fost întrunite în prezenta cauză.

69. În plus, impunerea taxei de industrie a fost absolut diferită de situația descrisă în *Culegerea OIM* cu privire la „Favoritismul sau discriminarea organizațiilor determinate”. Veniturile provenite din taxele transferate către FII nu pot fi privite ca fiind vreo formă de subsidii de Stat distribuite inegal printre asociațiile profesionale. Guvernul a menționat că aceste venituri au avut ca scop de a acoperi costul taxelor oficiale impuse de FII pentru a promova industria din Islanda și dezvoltarea industrială. Nici o altă asociație profesională din sectorul industrial din Islanda nu a primit asemenea venituri, datorită faptului indiscutabil că nici o altă asociație nu are asemenea taxe comparabile prescrise prin lege. Astfel, Guvernul neagă ferm că ar fi avut loc vreo discriminare între FII și asociațiile profesionale tradiționale, în lumina standardelor OIM.

70. În cazul în care Curtea va găsi că taxa de industrie contestată a fost incompatibilă cu articolul 11, aceasta va constitui o deviere considerabilă de la jurisprudența referitoare la efectele și scopul acestei prevederi a Convenției. Aceasta ar avea de asemenea consecințe importante care ar submina libertatea de acțiune de care ar trebuie să beneficieze Statele Contractante în domeniul fiscal, precum și libertatea acestora în alegerea metodelor pentru atingerea scopurilor politice într-un domeniu atât de important cum este susținerea și încurajarea dezvoltării sectoarelor economiei.

2. *Aprecierea Curții*

71. Curtea va examina în continuare dacă obligația de a plăti taxa de industrie este conformă exigențelor enunțate în prima propoziție a articolului 11 § 2.

72. Este indiscutabil că a fost respectată prima condiție, și anume, că măsura trebuie „să fie prevăzută de lege”. Obligația de a plăti taxa de industrie în mod clar se întemeiază pe articolele 1- 3 din Legea 1993. Deși reține că minoritatea de la Curtea Supremă a considerat că această obligație era incompatibilă cu articolul 74 § 2 din Constituție, Curtea consideră că nu există motive de a pune la îndoială constatarea majorității potrivit căreia taxa de industrie a fost conformă legii naționale. Aceasta ține de competența, în primul rând a autorităților naționale, mai exact a instanțelor de judecată, de a interpreta și de a aplica legea națională (a se vedea *Jahn și alții c. Germaniei* [MC], nr. nr. 46720/99, 72203/01 și 72552/01, § 86, CEDO 2005-VI; *Wittek c. Germaniei*, nr. 37290/97, § 49, CEDO 2002-X;

Forrer-Niedenthal c. Germaniei, nr. 47316/99, § 39, 20 Februarie 2003; și *Former King of Greece și alții c. Greciei* [MC], nr. 25701/94, § 82, CEDO 2000-XII). Deci, Curtea este convinsă că ingerința a fost „prevăzută de lege”.

73. Cu privire la ce de a doua condiție, Curtea nu este de acord cu reclamantul precum că taxa de industrie nu a urmărit un scop legitim. Potrivit articolului 3 din Legea 1993, veniturile provenite din taxă au fost destinate pentru „a fi utilizate în vederea promovării industriei și dezvoltării industriale din Islanda”. În opinia Curții, măsura urmărește scopul legitim al protecției „drepturilor și libertăților altora”.

74. Ceea ce ține de cea de a treia condiție, Curtea reiterează că aprecierea necesității într-o societate democratică presupune stabilirea dacă ingerința în cauză a corespuns unei „nevoi sociale imperioase”, dacă a fost proporțională scopului legitim urmărit și dacă motivele invocate de către autoritățile naționale în vederea justificării acestuia sunt relevante și suficiente (a se vedea, de exemplu, *Partidul Comunist Unit al Turciei și alții c. Turciei*, 30 ianuarie 1998, § 47, *Culegere* 1998-I).

75. În materia libertății sindicale, având în vedere caracterul sensibil al problemelor de ordin social și politic implicate în asigurarea unui just echilibru între interesele respective ale salariaților și angajatorilor, precum și fiind date divergențele mari între sistemele naționale în acest domeniu, Statul Contractant se bucură de o marjă de apreciere largă în privința libertății sindicatelor de a proteja și asigura interesele profesionale ale membrilor săi (a se vedea *Swedish Engine Drivers' Union*, citat anterior, § 39; *Gustafsson*, citat anterior, § 45; *Schettini și alții c. Italiei* (dec.), nr. 29529/95, 9 noiembrie 2000; *Wilson, Uniunea Națională a Jurnaliștilor și alții c. Marii Britanii*, nr. nr. 30668/96, 30671/96 și 30678/96, § 44, CEDO 2002-V; și *Sørensen și Rasmussen*, citate anterior, § 58).

76. Totuși, această marjă de apreciere nu este nelimitată, ci se află sub controlul european al Curții, a cărei sarcină este aprecierea în ultimă instanță a faptului dacă o restricție este compatibilă cu libertatea de asociere care este protejată de articolul 11. În exercitarea funcțiilor sale de control, Curtea nu are sarcina de a lua locul autorităților naționale, ci de a verifica în lumina articolului 11, în baza tuturor materialele cauzei, deciziile adoptate în virtutea marjei lor de apreciere (a se vedea cauza *Partidul Comunist Unit al Turciei și alții*, citată anterior, § 47).

77. Revenind la circumstanțele particulare din acest caz, Curtea a luat notă de argumentele Guvernului precum că Parlamentul Islandei a considerat că obiectivul de promovare a industriei din Islanda poate fi atins mai bine prin fortificarea acestui rol de către FII, subiect al supravegherii publice instituit prin lege, și prin alocarea de fonduri provenite din taxa de industrie acestei singure organizații, decât prin dispersarea acestora între multe organizații mici. În opinia Guvernului, FII este o federație mare care cuprinde o varietate largă de întreprinderi, persoane private și asociații din

toate ramurile industriei, care conlucrează cu Guvernul în acest scop. FII apără interesele tuturor tipurilor de industrie, atât în Islanda, cât și peste hotare, exercitând influență asupra politicilor Guvernului și instituțiilor financiare, instituțiilor de stat și altor părți care sunt implicate în operațiuni industriale. Aceasta este o cale de a asigura ca, companiile din Islanda să aibă un mediu de muncă care să le permită să fie competitive pe piețele naționale și internaționale. Curtea consideră că acestea sunt considerațiuni relevante pentru aprecierea criteriului de necesitate care derivă din articolul 11 § 2.

78. Cât privește chestiunea referitoare la faptul dacă și motivele ingerinței au fost suficiente, Curtea reține că rolul și obligațiile FII în privința utilizării veniturilor provenite din taxa de industrie au fost definite în termeni foarte generali și neclari în articolul 3 din Legea 1993: „de a promova industria și dezvoltarea industrială din Islanda”. Acesta este și cazul obligației prevăzute în articolul 3 „de a prezenta anual un raport Ministerului Industriei cu privire la utilizarea veniturilor”. Nici în Legea 1993, nici în alte instrumente aduse în atenția Curții nu sunt reglementate obligații specifice *vis-à-vis* de persoanele care nu sunt membre, dar care contribuie financiar FII plătind taxa de industrie (a se compara, *mutatis mutandis*, *Evaldsson și alții*, citată mai sus, § 57).

79. În timp ce raporturile anuale ale FII prezentate Ministerului Industriei conțin informație cu privire la proporția taxei de industrie în veniturile FII și cheltuielile acesteia la diferite capitole, Curtea observă că, după cum a notat membrul Curții Supreme în opinia sa separată, FII nu a „întocmit rapoarte separate în care să indice dacă anumite elementele ale operațiunilor Federației au fost finanțate de banii proveniți din cotizațiile de membru, din venituri din capital din taxa de industrie” (a se vedea partea “II” a paragrafului 19 menționat mai sus).

80. Curtea nu este convinsă că prezentarea raporturilor de către FII Ministerului Industriei a implicat o supraveghere efectivă și sistematică de către ultimul. Conform comentariilor Ministerului adresate AMC la 15 februarie 2002 (citate de către membrul Curții Supreme în opinia separată în partea “II” a paragrafului 19 menționat anterior), „după cum reiese clar din Legea cu privire la taxa de industrie, FII are o putere nelimitată de a decide în ce mod plata este alocată, iar Ministerul Industriei nu poate interveni atâta timp cât cadrul legal este respectat”.

81. Ceea ce contează în speță este lipsa de transparență și responsabilitate față de persoanele care nu sunt membri, precum este reclamantul, care au fost obligate financiar să susțină FII prin achitarea taxei de industrie (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Evaldsson și alții*, citată anterior, §§ 63 și 64).

82. În consecință, Curtea observă că nu doar cadrul normativ relevant definește rolul și responsabilitățile FII într-un mod neclar și omite a specifica obligații clare ale FII, dar și există o lipsă de transparență și de responsabilitate, *vis-à-vis* de persoanele care nu sunt membre, precum este

reclamantul, în privința utilizării veniturilor provenite din taxa de industrie. În aceste circumstanțe, Curtea nu este convinsă că au existat garanții adecvate împotriva regimului litigios care acordă FII o poziție mult mai favorabilă în urmărirea intereselor specifice ale membrilor săi și plasează reclamantul și alte persoane care nu sunt membre, la fel ca acesta, în dezavantaj în comparație cu membrii FII.

83. Având în vedere considerațiunile expuse mai sus, Curtea consideră că restricționarea libertății de asociere a reclamantului prin obligarea acestuia de a susține financiar FII contrar voinței sale personale nu este justificată de suficiente motive și nu a fost „necesară”. În pofida marjei de apreciere de care dispune Islanda, autoritățile Statului pârât nu au reușit să stabilească un echilibru adecvat între libertatea de asociere a reclamantului pe de o parte, și interesul general de promovare și dezvoltare a industriei din Islanda, pe de altă parte.

84. Prin urmare, a avut loc violarea articolului 11 al Convenției.

II. VIOLĂRILE PRETINSE ALE ARTICOLULUI 1 AL PROTOCOLULUI NR. 1 ȘI ALE ARTICOLULUI 14 AL CONVENȚIEI

85. Referindu-se, în principal, la argumentele expuse mai sus referitoare la violarea articolului 11 al Convenției (în lumina articolului 9 și 10) reclamantul, a mai invocat și violarea articolului 1 al Protocolului nr. 1. În opinia acestuia, impunerea taxei de industrie a constituit o priveră a sa de proprietate, fapt prin care a fost încălcat articolul 1 al Protocolului nr.1. El consideră că este de neconceput ca taxa de industrie plătită FII cu titlu de impozitare poate fi considerată ca fiind justificată de interesul general. Cei care, la fel ca reclamantul, plăteau taxa de industrie erau taxați separat, suplimentar altor taxe care erau impuse contribuabililor în mod obișnuit, fără a se invoca vreun motiv pertinent, de exemplu, cerința ca aceste taxe să fie utilizate în beneficiul lor. Această impozitare a unui grup restrâns pentru beneficiul altui grup restrâns sau în interesele altora nu poate fi justificată. Din motivele menționate în paragrafele 56, 61 și 62 de mai sus și în contextul articolului 11, Decizia Curții în cauza *Evaldsson și alții* (citată anterior) susține poziția reclamantului.

86. Reclamantul a susținut în continuare violarea articolului 14 combinat cu prevederile invocate anterior. Tratatamentul diferențiat între el și întreprinderile din sectorul public, cu capital de stat parțial sau total, și câteva din sectorul privat de business, care au fost exonerate de la plata taxei de industrie, nu poate fi considerată ca fiind justificată prin careva considerațiuni obiective și rezonabile. Tratatamentul favorabil al FII în comparație cu alte organizații constituie o dovadă suplimentară a caracterului discriminatoriu al taxei de industrie.

87. Guvernul contestă că impunerea taxei de industrie a constituit o privare de proprietate, deși a acceptat că aceasta a presupus un control asupra modului de utilizare a proprietății sale și a afirmat că aceasta a fost permisă de paragraful 2 al articolului 1 din Protocolul nr. 1. Guvernul a subliniat că impunerea taxei de industrie a avut toate trăsăturile unei impozitări în sensul legislației din Islanda și trebuie să fie privită ca fiind sub incidența termenului de „impozit” conținut în paragraful 2 al articolului 1 din Protocolul nr. 1. Ingerința contestată ține de marja largă de apreciere acordată statului în această materie. Taxa de industrie a fost cu siguranță legitimă și a servit intereselor nu doar a celor care au muncit în sectorul industrial, dar și interesului general al comunității în întregime. Din motivele expuse în paragrafele 66 și 67 de mai sus în privința articolului 11, Guvernul a invitat Curtea să facă distincție între prezenta cauză și cauza *Evaldsson și alții* (citată mai sus).

88. În continuare, Guvernul a negat existența discriminării dintre industriile care au fost obligate să plătească taxa de industrie și cele care nu au avut această obligație. Regulile privind perceperea taxei de industrie au fost aplicate în mod egal pentru toate entitățile care au fost în aceeași poziție ca și reclamantul.

89. În lumina constatărilor sale de mai sus în privința capătului de cerere formulat în temeiul articolului 11 al Convenției, Curtea nu consideră necesar de a examina capătul de cerere formulat în temeiul articolului 1 al Protocolul nr. 1 sau în temeiul articolului 14 combinat cu cel din urmă și cu articolul 11 al Convenției.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

90. Articolul 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă”.

A. Costuri și cheltuieli

91. Reclamantul a declarat că nu va solicita repararea prejudiciului material și cel moral, însă solicită rambursarea costurilor și cheltuielilor în suma totală de ISK 3,920,773 și 36,392.07 lire sterline (GBP) (aproximativ EUR 22,000 și EUR 42,000) pentru serviciile prestate de către Dl. Einar Hálfðánarson și Dl. Child, respectiv, solicitate prin următoarele cereri depuse la 28 februarie 2008 și la 20 martie 2009:

(a) ISK 1,494,000 pentru D. Einar Hálfðánarson, pentru reprezentarea în fața instanțelor naționale (inclusiv taxa pe valoarea adăugată);

(b) GBP 25,860 pentru Dl. Child care a prestat servicii juridice în cadrul procedurilor naționale și a reprezentat reclamantul în fața Curții de la Strasbourg până la data de 28 Februarie 2008;

(c) ISK 314,985 pentru costuri de traducere;

(d) ISK 281,925 pentru costuri de transport;

(e) ISK 35,863 pentru cheltuieli legate de fotocopii și transcrieri (ISK 34,363 și ISK 1,500 respectiv);

(f) ISK 1,494,000 pentru munca Dl. Einar Hálfðánarson în procedurile de la Strasbourg după 28 februarie 2008;

(g) ISK 300,000 pentru diferite cheltuieli suportate de el după 28 februarie 2008;

(h) GBP 9,500 pentru serviciile prestate de Dl. Child în procedurile de la Strasbourg după 28 februarie 2008;

(i) GBP 1,032.07 pentru cheltuielile celui din urmă (cazare, transport și traduceri) suportate după 28 februarie 2008.

92. În ceea ce privește revendicările pentru punctele (a) și (b), care au fost depuse la 28 februarie 2008, Guvernul le contestă, argumentând că onorariile solicitate pentru cei doi avocați pentru procedurile de la Strasbourg sunt excesiv de mari, ținând cont atât de numărul orelor indicate, cât și a tarifului pentru o oră. În opinia Guvernului, punctul (d) nu a fost necesar efectuat. Revendicările pentru punctele (f), (g), (h) și (i), depuse în data de 20 martie 2009, nu au fost însoțite de o listă detaliată sau altă probă, fiind de asemenea excesive.

93. Curtea va examina revendicările reclamantului în lumina criteriilor stabilite în jurisprudența sa, și anume, dacă costurile și cheltuielile au fost realmente și necesar suportate pentru a preveni sau redresa o situație care s-a stabilit că constituie o violare a Convenției și au fost rezonabile în ceea ce privește quantumul acestora. În prezentul cauză, Curtea consideră că aceste revendicări de la punctele (a) și (b) trebuie să fie satisfăcute în totalitate, precum și cele de la punctele (c) și (e). Cheltuielile solicitate la punctul (d) nu par să fi fost necesare, și astfel această cerință urmează să fie respinsă. Nu au fost prezentate bonuri care să confirme cheltuielile de la punctul (f) - (i), care ar fi fost percepute după 28 februarie 2008 și care includ audierea din 24 martie 2009, și plățile adiționale nu par a fi nici într-un caz rezonabile în ceea ce privește quantumul. Totuși, Curtea acceptă unele cheltuieli și plăți adiționale și plățile solicitate care au fost suportate efectiv și necesar pentru reprezentarea legală a reclamantului în cadrul audienței în fața Curții. Ținând cont de informația de care dispune și de criteriile analizate mai sus, Curtea consideră rezonabil de a acorda reclamantului EUR 15,000 pentru serviciile dlui Child și EUR 10,000 pentru serviciile dlui Einar Hálfðánarson și EUR 1,000 și EUR 3,000 pentru cheltuielile corespunzătoare ale acestora.

B. Dobânda de întârziere

94. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda de întârziere să fie calculată în funcție de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Decide* că a avut loc violarea articolului 11 al Convenției;
2. *Decide* că nu este necesar de a examina capătul de cerere a reclamantului cu privire la încălcarea articolului 1 a Protocolului nr. 1 separat sau combinat cu articolul 14, sau a articolului 14 combinat cu articolul 11;
3. *Decide*
 - (a) că Statul pârât urmează să achite reclamantului, în termen de 3 luni de la rămânerea hotărârii definitivă conform articolului 44 § 24 din Convenție, suma de EUR 16,000 (șaisprezece mii euro) cu titlu de costuri și cheltuieli pretinse de dl. Child și suma de EUR 13,000 (treisprezece mii euro) pretinsă de dl. Einar Hálfðánarson, care urmează a fi convertită respectiv în pounds britanici și în valuta națională a statului pârât la ratele aplicabile la data transferului, plus orice alte taxe care pot fi percepute;
 - (b) că din momentul expirării celor trei luni sus menționate până la data executării trebuie achitată o rată simplă a dobânzii la sumele de mai sus egală cu rata limită de împrumut a Băncii Centrale Europene pentru perioada de întârziere plus trei procente;
4. *Respinge* restul pretențiilor cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și notificată în scris la 27 aprilie 2010, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Fatoş Aracı
Grefieră

Nicolas Bratza
Președinte

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has share it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) où de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.